

Folketingets Udvalg for Digitalisering og It

Folketingets Udvalg for Digitalisering og It har den 10. maj 2023 stillet følgende spørgsmål nr. 51 (Alm. del) til indenrigs- og sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF).

Spørgsmål nr. 51:

”Hvordan sikrer man, at sundhedsdata anvendt til forskning ikke kan henføres til bestemte personer? Hvilke metoder anvendes der til anonymisering?”

Svar:

Til brug for besvarelsen har jeg indhentet bidrag fra Datatilsynet, der har oplyst følgende:

”Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 1, at enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person (”den registrerede”) anses som en personoplysning. Ved en identificerbar fysisk person forstås en fysisk person, der direkte eller indirekte kan identificeres, ”navnlige ved en identifikator som f.eks. et navn, et identifikationsnummer, lokaliseringsdata, en onlineidentifikator eller et eller flere elementer, der er særlige for denne fysiske persons fysiske, fysiologiske, genetiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sociale identitet”

Man kan på forskellige måder søge at sløre, hvilken fysisk person en personoplysning angår, f.eks. ved at erstatte oplysninger om personens navn med en kode.

Denne kode vil dog stadig være en personoplysning, hvis den kan føres tilbage til den fysiske person, f.eks. via en oversigt eller en ”nøgle”. Det gælder også, selv om det kun er meget få personer, der kan foretage afkodningen og dermed identificere den person, som oplysningerne drejer sig om. I sådanne tilfælde er der ikke tale om anonymisering, men om pseudonymisering, der er defineret i databeskyttelsesforordningen artikel 4, nr. 5.

Hvis koden ikke kan føres tilbage til den fysiske person – heller ikke ved at kombinere koden med andre oplysninger – er der tale om anonymiserede oplysninger, som ikke er omfattet af databeskyttelsesreglerne. Det skyldes, at databeskyttelsesreglerne kun finder anvendelse, hvis oplysningerne netop kan føres tilbage til en identificeret eller identificerbar fysisk person. Det er en betingelse, at anonymiseringen er uigenkaldelig.

Det må vurderes konkret, om en oplysning er anonymiseret eller kun pseudonymiseret, hvilket beror på, om den fysiske person bag oplysningerne reelt er identificerbar. I denne vurdering skal man tage alle hjælpemidler, der med rimelighed kan tænkes bragt i anvendelse for at identificere den pågældende person, i betragtning. Man skal også have for øje, om andre er i besiddelse af oplysninger, der gør det muligt at identificere den pågældende.

Pseudonymisering og anonymisering er nærmere omtalt i data-beskyttelsesforordningens præambelbetragtning nr. 26. Heraf fremgår det bl.a., at forordning ikke vedrører "behandling af (...) anonyme oplysninger, herunder til statistiske eller forskningsmæssige formål."

Datatilsynet kan i øvrigt oplyse, at anonymisering og pseudonymisering også er beskrevet i bl.a. tilsynets vejledningstekst "Hvad er personoplysninger?" på tilsynets hjemmeside og i tilsynets podcastepisode med samme titel.

Derudover har Datatilsynet i 2022 nedsat et specialudvalg med fokus på behandling af personoplysninger i forbindelse med forskning. Specialudvalget arbejder med forskellige spørgsmål vedrørende behandling af personoplysninger på forskningsområdet, herunder anonymisering og pseudonymisering. Aktuelt indsamles der bidrag fra udvalgets medlemmer med henblik på at udarbejde en vejledning om anonymisering og pseudonymisering af personoplysninger.

Datatilsynet forventer, at der i den kommende vejledning kan gives klarere retningslinjer om anonymisering og pseudonymisering."

Med venlig hilsen

Sophie Løhde